

ZËVENDËSIMI I DEFEKTEVE TË ARKADËS DENTARE ME URA FIKSE

KOÇO GJILO*

Summary

CAST RESTORATIONS OF PORCELAIN AND REZIN

Cast restorations of porcelain and resin stand as the principal work of orthopedy. First the doctor makes the complete examination of patient and then he decides the plan of treatment, talking also to the patient. After this comes the stage of preparation of teeth which is led by some aesthetic, mechanic and biological principles. The tooth preparation is different for different teeth crown. For a full-crown cast, porcelain-metal, the suitable shape is that of tapered one, with an angle around 15°. This shape is given taking care of the form of occlusal surface. Then we apply the corda and latter on we take the double impression by the mean of silicon. We take the c.o. with wax's sheet, have a look at patient tooth color, and the models are brought to the laboratory. The restoration is applied and finally cemented.

Në vitin 1991 në Shërbimin Universitar të Stomatologjisë filluan të përdoren punimet e derdhura si një hap i madh cilësor në stomatologji. Zëvendësimi i defekteve me punime fikse, si korona e ura të rrahura doli plotësisht jashtë loje, pasi ato nuk plotësojnë siç duhet shumë kërkesa si ato të puthitjes në qafën e dhëmbit, të pikave të kontaktit të okluzionit dhe ajo që shqetëson më shumë njerëzit anën estetike.

Si pasojë, urat e koronat e rrahura u zëvendësuan me koronat e derdhura të rezinës e porcelanit të cilat plotësojnë në maksimum kërkesat e një punimi. Ato tani janë një punim që zë rreth 70% të punimeve oropedike dhe janë përhapur pothuajse në të gjithë vendin. Këto punime kërkojnë njohuri të plota teorike e praktike nga ana e mjekut që operon pasi vihet në rrezik vitaliteti i dhëmbit, kërkojnë një puthitje të mirë në qafë dhe japin një okluzion dhe pikë kontakti të saktë. Gjithashtu vështirësia qëndron në përgatitjen e teknikëve laborantë të pajisur me njohuri të plota. Po ashtu kërkon laboratorë me pasije të kushtueshme. Megjithatë këto vështirësi tani ekzistojnë të gjitha mundësitë që këto ura të jenë punimi kryesor protetik dhe më i kërkuar nga pacienti. Prandaj edhe ne si mjekë le të përpiqemi që njerëzve t'ju vijë buzëqeshja.

Qëllimi i punës

Në studimin tonë 4- vjeçar me punimet e derdhura patëm si qëllim vënien mbi baza të plota shkencore të këtyre punimeve si dhe të tregojnë përparësitë që ato kanë mbi punimet e rrahura. Në këtë studim vendosëm të vlerësojmë cilat janë materialet më të përshtatshme në përgatitjen e tyre. Po ashtu të njohim parimet biomekanike të preparimit dhe cila është forma më e

përshtatshme e preparimit për këto lloj punimesh. Në këto punime u vlerësuan gjithashtu mënyrat e përcaktimit të okluzionit qendror, si dhe u përpoqëm të japim një ide mbi disa probleme që ato shfaqin si; puthitja e punimit me paradontin etj.

Materiali dhe metodika

Gjatë punës sonë 4 vjeçare janë kryer një sasi e madhe punimesh fikse prej rezine dhe porcelani. Janë marrë në studim 200 ura fikse të aplikuara në pacientë të moshave të ndryshme. Nga këto 100 janë ura porcelani dhe 100 janë ura rezine, biodent dhe kromasit. Këto të fundit janë në raportin 50 me 50. (Tabela nr.1)

Pacientët i kemi njohur në mënyrë komplekse me llojin e difektit, raportet e okluzionit, materialin që përdorim etj.

Paraprakisht pacientëve që kanë dhëmbë të mbushur me probleme paradontoze i kemi bërë ekzaminimin radiologjik me grafi të thjeshta me anën e panorameksit, ku kemi parë dhëmbë devitale që ndodhen në gojë, gjendjen e mbushjes janë marrë masa me alginat për të dyja nofullat. Modelet vendosen në okluzionin qendror në okludator, ku shohim okluzionin dhe bëjmë planin e mjekimit. Në rast se ka rrënjë të mbetura në gojë që do të shërbejnë si dhëmbë shtyllë, bëjmë formimin e tyre me vidë të thjeshtë dhe kompozite ose përgatisim shtiftin e derdhur i cili çimentoht në gojë. Pastaj bëjmë preparimin e kultit të dhëmbëve me anën e gurëve të turbinës. Bëjmë marrjen e masës dhe okluzionin qendror dhe çohen në laboratorë për përgatitjen e punimit.

Punimi përfituar aplikohet në gojën e pacientit, korrigjohet nëse ka probleme dhe çimentoht në gojë.

* Dorëzuar në Redaksi në 19 Nëntor 1996, miratuar për botim më 9 Janar 1997.

Nga Shërbimi Stomatologjik Universitar (K.GJ.)

Adresa për letërkëmbim: K. Gjilo: Shërbimi Stomatologjik Universitar i Tiranës.